

Таким чином, на основі умови розв'язності (18) роботи [1] досліджено і доведено існування π -періодичних і 4π -періодичних розв'язків крайової ω -періодичної задачі.

1. Митропольський Ю. О., Хома-Могильська С. Г. Умови існування розв'язків крайової періодичної задачі для неоднорідного лінійного гіперболічного рівняння другого порядку. I // Укр. мат. журн. – 2005. – 57, № 7. – С. 912–921.
2. Митропольський Ю. О., Хома Н. Г. Періодичні розв'язки квазілінійних гіперболічних рівнянь другого порядку // Там же. – 1995. – 47, № 10. – С. 1370–1375.
3. Домбровський І. В. Існування гладкого розв'язку квазілінійного гіперболічного рівняння другого порядку // Наук. вісті НГУУ “КПП”. – 2000. – № 6 (14). – С. 136–141.

Інститут математики НАН України, Київ
Тернопільський національний економічний університет

Надійшло до редакції 11.09.2007

УДК 517.95

© 2008

Г. А. Снітко

Розв'язність оберненої задачі для параболічного рівняння з невідомим молодшим коефіцієнтом в області з вільною межею

(Представлено членом-кореспондентом НАН України Б. Й. Пташником)

We established the conditions of existence and uniqueness of a solution to the inverse problem for a one-dimensional parabolic equation with unknown time dependent minor coefficient in a domain with free boundary.

У роботі досліджено обернену задачу визначення залежного від часу коефіцієнта при невідомій функції в параболічному рівнянні другого порядку загального вигляду в області з вільною межею. Зазначимо, що в праці [1] встановлено умови однозначного визначення залежних від часу коефіцієнтів $a(t)$, $q(t)$ у параболічному рівнянні

$$u_t = a(t)u_{xx} + q(t)u + f(x, t), \quad (x, t) \in (0, h) \times (0, T).$$

У [2] розглянуто задачу визначення $q(t)$ у рівнянні, коли старший коефіцієнт відомий, $a(t) = 1$, а додаткова умова має вигляд

$$\int_0^{s(t)} u(x, t) dx = E(t), \quad t \in [0, T], \quad 0 < s(t) \leq h.$$

Задача з вільною межею з інтегральною умовою перевизначення досліджена в [3].

В області $\Omega_T = \{(x, t): 0 < x < h(t), 0 < t < T\}$ з невідомою межею $x = h(t)$ розглядаємо параболічне рівняння з невідомим коефіцієнтом $c = c(t)$

$$u_t = a(x, t)u_{xx} + b(x, t)u_x + c(t)u + f(x, t), \quad (x, t) \in \Omega_T, \quad (1)$$

початкову умову

$$u(x, 0) = \varphi(x), \quad x \in [0, h(0)], \quad (2)$$

крайові умови

$$u(0, t) = \mu_1(t), \quad u(h(t), t) = \mu_2(t), \quad t \in [0, T], \quad (3)$$

та додаткові умови

$$\int_0^{h(t)} u(x, t) dx = \mu_3(t), \quad \int_0^{h(t)} xu(x, t) dx = \mu_4(t), \quad t \in [0, T]. \quad (4)$$

Вводячи нову змінну $y = x/h(t)$, зводимо задачу (1)–(4) до оберненої стосовно невідомих $h(t)$, $c(t)$, $v(y, t)$, де $v(y, t) = u(yh(t), t)$, в області $Q_T = \{(y, t) : 0 < y < 1, 0 < t < T\}$:

$$v_t = \frac{a(yh(t), t)}{h^2(t)} v_{yy} + \frac{b(yh(t), t) + yh'(t)}{h(t)} v_y + c(t)v + f(yh(t), t), \quad (y, t) \in Q_T, \quad (5)$$

$$v(y, 0) = \varphi(yh(0)), \quad y \in [0, 1], \quad (6)$$

$$v(0, t) = \mu_1(t), \quad v(1, t) = \mu_2(t), \quad t \in [0, T], \quad (7)$$

$$h(t) \int_0^1 v(y, t) dy = \mu_3(t), \quad h^2(t) \int_0^1 yv(y, t) dy = \mu_4(t), \quad t \in [0, T]. \quad (8)$$

Теорема 1. *Припустимо, що виконуються умови:*

A1) $a, b, f \in C^{1,0}([0, \infty) \times [0, T])$, $\varphi \in C^1[0, \infty)$, $\mu_i \in C^1[0, T]$, $i = \overline{1, 4}$;

A2) $a(x, t) > 0$, $f(x, t) \geq 0$, $(x, t) \in [0, \infty) \times [0, T]$, $\varphi(x) \geq \varphi_0 > 0$, $x \in [0, \infty)$, $\mu_i(t) > 0$, $i = \overline{1, 4}$, $t \in [0, T]$;

A3) $\varphi(0) = \mu_1(0)$, $\varphi(h(0)) = \mu_2(0)$.

Тоді можна вказати таке число T_0 : $0 < T_0 \leq T$, яке визначається вихідними даними, що існує розв'язок $(h, c, v) \in C^1[0, T_0] \times C[0, T_0] \times C^{2,1}(Q_{T_0}) \cap C(\overline{Q}_{T_0})$, $h(t) > 0$, $t \in [0, T]$, задачі (5)–(8).

Доведення. З умов (2), (4) та припущень теореми 1 випливає існування єдиного значення $h(0) = h_0$, яке задовольняє рівняння

$$\int_0^{h(0)} \varphi(x) dx = \mu_3(0).$$

Зведемо задачу (5)–(8) до еквівалентної системи рівнянь. Тимчасово припустимо, що функції $h(t)$, $c(t)$ відомі. Введемо позначення $p(t) = h'(t)$, $w(y, t) = v_y(y, t)$. Пряма задача (5)–(7) еквівалентна рівнянню

$$v(y, t) = v_0(y, t) + \int_0^t \int_0^1 G_1(y, t, \eta, \tau) \left(\frac{\eta p(\tau)}{h(\tau)} w(\eta, \tau) + c(\tau)v(\eta, \tau) \right) d\eta d\tau, \quad (y, t) \in \overline{Q}_T, \quad (9)$$

де $v_0(y, t)$ є розв'язком рівняння

$$v_t = \frac{a(yh(t), t)}{h^2(t)} v_{yy} + \frac{b(yh(t), t)}{h(t)} v_y + f(yh(t), t), \quad (10)$$

який задовольняє умови (6), (7), а $G_1(y, t, \eta, \tau)$ — функція Гріна першої крайової задачі для рівняння (10).

Випишемо задачу для знаходження $w(y, t)$. Продиференціювавши (5), (6) за y та використавши (7), одержимо

$$\begin{aligned} w_t &= \frac{a(yh(t), t)}{h^2(t)} w_{yy} + \frac{a_x(yh(t), t) + b(yh(t), t) + yh'(t)}{h(t)} w_y + \\ &+ \left(b_x(yh(t), t) + \frac{h'(t)}{h(t)} + c(t) \right) w + h(t) f_x(yh(t), t), \quad (y, t) \in Q_T, \\ w(y, 0) &= h_0 \varphi'(yh_0), \quad y \in [0, 1], \\ w_y(0, t) &= \frac{h^2(t)}{a(0, t)} \left[\mu'_1(t) - \frac{b(0, t)}{h(t)} w(0, t) - c(t) \mu_1(t) - f(0, t) \right], \quad t \in [0, T], \\ w_y(1, t) &= \frac{h^2(t)}{a(h(t), t)} \left[\mu'_2(t) - \frac{b(h(t), t) + h'(t)}{h(t)} w(1, t) - c(t) \mu_2(t) - f(h(t), t) \right], \quad t \in [0, T]. \end{aligned} \quad (11)$$

Задача (11) у випадку довільних неперервних на $[0, T]$ функцій $h(t)$, $p(t)$, $c(t)$ еквівалентна рівнянню

$$\begin{aligned} w(y, t) &= w_0(y, t) + \int_0^t \int_0^1 \left[G_2(y, t, \eta, \tau) c(\tau) - G_{2\eta}(y, t, \eta, \tau) \frac{b(\eta h(\tau), \tau) + \eta p(\tau)}{h(\tau)} \right] \times \\ &\times w(\eta, \tau) d\eta d\tau, \quad (y, t) \in \overline{Q}_T, \end{aligned} \quad (12)$$

де $G_2(y, t, \eta, \tau)$ — функція Гріна другої крайової задачі для рівняння

$$w_t = \frac{a(yh(t), t)}{h^2(t)} w_{yy} + \frac{a_x(yh(t), t)}{h(t)} w_y,$$

а $w_0(y, t)$ має вигляд

$$\begin{aligned} w_0(y, t) &= h_0 \int_0^1 G_2(y, t, \eta, 0) \varphi'(\eta h_0) d\eta - \int_0^t G_2(y, t, 0, \tau) (\mu'_1(\tau) - c(\tau) \mu_1(\tau) - f(0, \tau)) d\tau + \\ &+ \int_0^t G_2(y, t, 1, \tau) (\mu'_2(\tau) - c(\tau) \mu_2(\tau) - f(h(\tau), \tau)) d\tau + \\ &+ \int_0^t \int_0^1 G_2(y, t, \eta, \tau) h(\tau) f_x(\eta h(\tau), \tau) d\eta d\tau. \end{aligned}$$

З умови (8) одержимо

$$h(t) = \frac{\mu_3(t)}{\int_0^1 v(y, t) dy}, \quad t \in [0, T]. \quad (13)$$

Продиференціювавши умови (8) за t і використавши рівняння (5), матимемо

$$c(t) = \left[\int_0^1 ((1-y)h(t)(a_x(yh(t), t) - b(yh(t), t)) - a(yh(t), t))w(y, t) dy + a(0, t)w(0, t) - \right. \\ \left. - h^2(t) \int_0^1 (1-y)f(yh(t), t) dy + h(t)\mu_3'(t) - \mu_4'(t) \right] (\mu_3(t)h(t) - \mu_4(t))^{-1}, \quad t \in [0, T], \quad (14)$$

$$p(t) = \left[\int_0^1 ((yh(t)\mu_3(t) - \mu_4(t))(a_x(yh(t), t) - b(yh(t), t)) + \right. \\ \left. + \mu_3(t)a(yh(t), t))w(y, t) dy - \frac{a(0, t)\mu_4(t)}{h(t)}w(0, t) - \right. \\ \left. - \frac{(\mu_3(t)h(t) - \mu_4(t))a(h(t), t)}{h(t)}w(1, t) + \mu_4'(t)\mu_3(t) - \mu_4(t)\mu_3'(t) - \right. \\ \left. - h(t) \int_0^1 (yh(t)\mu_3(t) - \mu_4(t))f(yh(t), t) dy \right] (\mu_2(t)(\mu_3(t)h(t) - \mu_4(t)))^{-1}, \quad t \in [0, T]. \quad (15)$$

Зауважимо, що

$$\mu_3(t)h(t) - \mu_4(t) = h^2(t) \int_0^1 (1-y)v(y, t) dy.$$

Згідно з принципом максимуму [4] для розв'язку задачі (5)–(7) матимемо

$$v(y, t) \geq C_1 \min \left\{ \min_{[0, h_0]} \varphi(x), \min_{[0, T]} \mu_1(t), \min_{[0, T]} \mu_2(t) \right\} \equiv M_1 > 0, \quad (y, t) \in \bar{Q}_T.$$

Отже, $\mu_3(t)h(t) - \mu_4(t) \neq 0$, $t \in [0, T]$.

Таким чином, задачу (5)–(8) зведено до еквівалентної системи інтегральних рівнянь (9), (12)–(15) з невідомими $h(t)$, $p(t)$, $c(t)$, $v(y, t)$, $w(y, t)$. Для дослідження системи застосуємо теорему Шаудера про нерухому точку цілком неперервного оператора. Встановимо апіорні оцінки розв'язків системи рівнянь. З (13) отримаємо

$$h(t) \leq \frac{\max_{[0, T]} \mu_3(t)}{M_1} \equiv H_1 < \infty, \quad t \in [0, T].$$

За принципом максимуму [4] для розв'язку задачі (5)–(7) одержимо

$$v(y, t) \leq C_2 \max \left\{ \max_{[0, h_0]} \varphi(x), \max_{[0, T]} \mu_1(t), \max_{[0, T]} \mu_2(t), \max_{[0, H_1] \times [0, T]} f(x, t) \right\} \equiv M_2 < \infty,$$

і згідно з (13) маємо

$$h(t) \geq \frac{\min_{[0,T]} \mu_3(t)}{M_2} \equiv H_0 > 0, \quad t \in [0, T].$$

Позначимо $W(t) = \max_{y \in [0,1]} |w(y, t)|$. Тоді з (14), (15) отримаємо

$$|c(t)| \leq C_3 + C_4 W(t), \quad |p(t)| \leq C_5 + C_6 W(t). \quad (16)$$

Згідно з (16) та оцінками функції Гріна [4] з (12) отримаємо нерівність

$$W(t) \leq C_7 + C_8 \int_0^t \frac{W(\tau) + W^2(\tau)}{\sqrt{t-\tau}} d\tau.$$

Метод розв'язування останньої нерівності подано в [5]. Таким чином, матимемо оцінку

$$W(t) \leq M_3 < \infty, \quad t \in [0, T_0],$$

де T_0 , $0 < T_0 < T$, визначається сталими C_7, C_8 . Використавши це в (16), одержимо

$$|c(t)| \leq C_9 < \infty, \quad |p(t)| \leq C_{10} < \infty, \quad t \in [0, T_0].$$

Отже, апіорні оцінки розв'язків системи (9), (12)–(15) знайдено.

Подамо систему (9), (12)–(15) у вигляді операторного рівняння

$$\omega = P\omega,$$

де $\omega = (h(t), c(t), p(t), v(y, t), w(y, t))$, а оператор P визначається правими частинами рівнянь (9), (12)–(15). Позначимо $N = \{(h, c, p, v, w) \in (C[0, T_0])^3 \times (C(\overline{Q}_{T_0}))^2 : H_0 \leq h(t) \leq H_1, |c(t)| \leq C_9, |p(t)| \leq C_{10}, M_1 \leq v(y, t) \leq M_2, |w(y, t)| \leq M_3\}$. Очевидно, що множина N задовольняє умови теореми Шаудера. Цілком неперервність операторів, що утворюють P , доводиться аналогічно як і в [5].

Тоді за теоремою Шаудера існує неперервний розв'язок $(h(t), c(t), p(t), v(y, t), w(y, t))$ системи рівнянь (9), (12)–(15), а отже, і розв'язок задачі (5)–(8) $(h, c, v) \in C^1[0, T_0] \times C[0, T_0] \times C^{2,1}(Q_{T_0}) \cap C(\overline{Q}_{T_0})$.

Теорема 2. Нехай $a, b, f \in C^{2,0}([0, \infty) \times [0, T])$, $a(x, t) > 0$, $f(x, t) \geq 0$, $(x, t) \in [0, \infty) \times [0, T]$, $\varphi(x) \geq \varphi_0 > 0$, $x \in [0, \infty)$, $\mu_i(t) > 0$, $i = \overline{1, 3}$, $t \in [0, T]$. Тоді розв'язок $(h, c, v) \in C^1[0, T] \times C[0, T] \times C^{2,1}(Q_T) \cap C(\overline{Q}_T)$, $h(t) > 0$, $t \in [0, T]$, задачі (5)–(8) єдиний.

Доведення. Нехай $(h_i(t), c_i(t), v_i(y, t))$, $i = 1, 2$, — розв'язки задачі (5)–(8). Позначимо $\frac{h'_i(t)}{h_i(t)} = s_i(t)$, $i = 1, 2$, $s(t) = s_1(t) - s_2(t)$, $c(t) = c_1(t) - c_2(t)$, $v(y, t) = v_1(y, t) - v_2(y, t)$. Функції $s(t)$, $c(t)$, $v(y, t)$ задовольняють задачу

$$\begin{aligned} v_t = & \frac{a(yh_1(t), t)}{h_1^2(t)} v_{yy} + \left(\frac{b(yh_1(t), t)}{h_1(t)} + ys_1(t) \right) v_y + c_1(t)v + \\ & + \left(\frac{a(yh_1(t), t)}{h_1^2(t)} - \frac{a(yh_2(t), t)}{h_2^2(t)} \right) v_{2yy} + \left(\frac{b(yh_1(t), t)}{h_1(t)} - \frac{b(yh_2(t), t)}{h_2(t)} + ys(t) \right) v_{2y} + \\ & + c(t)v_2 + f(yh_1(t), t) - f(yh_2(t), t), \quad (y, t) \in Q_T, \end{aligned} \quad (17)$$

$$v(y, 0) = 0, \quad y \in [0, 1], \quad (18)$$

$$v(0, t) = v(1, t) = 0, \quad t \in [0, T], \quad (19)$$

$$\int_0^1 v(y, t) dy = \mu_3(t) \left(\frac{1}{h_1(t)} - \frac{1}{h_2(t)} \right), \quad \int_0^1 yv(y, t) dy = \mu_4(t) \left(\frac{1}{h_1^2(t)} - \frac{1}{h_2^2(t)} \right), \quad (20)$$

$$t \in [0, T].$$

За допомогою функції Гріна $G_1^*(y, t, \eta, \tau)$ першої крайової задачі для рівняння

$$v_t = \frac{a(yh_1(t), t)}{h_1^2(t)} v_{yy} + \left(\frac{b(yh_1(t), t)}{h_1(t)} + ys_1(t) \right) v_y + c_1(t)v$$

функцію $v(y, t)$ подамо у вигляді

$$\begin{aligned} v(y, t) = & \int_0^t \int_0^1 G_1^*(y, t, \eta, \tau) \left[\left(\frac{a(\eta h_1(\tau), \tau)}{h_1^2(\tau)} - \frac{a(\eta h_2(\tau), \tau)}{h_2^2(\tau)} \right) v_{2\eta\eta}(\eta, \tau) + \right. \\ & + \left(\frac{b(\eta h_1(\tau), \tau)}{h_1(\tau)} - \frac{b(\eta h_2(\tau), \tau)}{h_2(\tau)} + \eta s(\tau) \right) v_{2\eta}(\eta, \tau) + c(\tau)v_2(\eta, \tau) + \\ & \left. + f(\eta h_1(\tau), \tau) - f(\eta h_2(\tau), \tau) \right] d\eta d\tau. \end{aligned} \quad (21)$$

Оскільки $(h_i(t), c_i(t), v_i(y, t))$, $i = 1, 2$, — розв'язки задачі (5)–(8), то для $h'_i(t)$, $c_i(t)$, $i = 1, 2$, справджуються рівності, аналогічні (14), (15). Звідси матимемо

$$\begin{aligned} c(t) = & \left[\int_0^1 ((1-y)h_1(t)(a_x(yh_1(t), t) - b(yh_1(t), t)) - a(yh_1(t), t))v_y(y, t) dy + \right. \\ & + \int_0^1 ((1-y)(h_1(t)(a_x(yh_1(t), t) - a_x(yh_2(t), t) - b(yh_1(t), t) + b(yh_2(t), t)) + \\ & + (h_1(t) - h_2(t))(a_x(yh_2(t), t) - b(yh_2(t), t))) - a(yh_1(t), t) + \\ & + a(yh_2(t), t))v_{2y}(y, t) dy - \int_0^1 (1-y)(h_1^2(t)(f(yh_1(t), t) - f(yh_2(t), t)) + \\ & + (h_1^2(t) - h_2^2(t))f(yh_2(t), t)) dy + a(0, t)v_y(0, t) + (h_1(t) - h_2(t))\mu'_3(t) \left. \right] \times \\ & \times (\mu_3(t)h_1(t) - \mu_4(t))^{-1} - \left[a(0, t)v_{2y}(0, t) + \int_0^1 ((1-y)h_2(t)(a_x(yh_2(t), t) - \right. \\ & \left. - b(yh_2(t), t)) - a(yh_2(t), t))v_{2y}(y, t) dy + h_2(t)\mu'_3(t) - \right. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
& - h_2^2(t) \int_0^1 (1-y) f(yh_2(t), t) dy - \mu_4'(t) \Big] \mu_3(t) (h_1(t) - h_2(t)) \times \\
& \times (\mu_3(t)h_1(t) - \mu_4(t))^{-1} (\mu_3(t)h_2(t) - \mu_4(t))^{-1}, \tag{22}
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
s(t) = & \left[\int_0^1 ((yh_1(t)\mu_3(t) - \mu_4(t))(a_x(yh_1(t), t) - b(yh_1(t), t)) + \right. \\
& + \mu_3(t)a(yh_1(t), t))v_y(y, t) dy + \int_0^1 ((yh_1(t)\mu_3(t) - \mu_4(t))(a_x(yh_1(t), t) - \\
& - a_x(yh_2(t), t) - b(yh_1(t), t) + b(yh_2(t), t)) + y\mu_3(t)(h_1(t) - h_2(t)) \times \\
& \times (a_x(yh_2(t), t) - b(yh_2(t), t)) + \mu_3(t)(a(yh_1(t), t) - a(yh_2(t), t)))v_{2y}(y, t) dy - \\
& - a(0, t)\mu_4(t) \left(\frac{1}{h_1(t)} v_y(0, t) + \left(\frac{1}{h_1(t)} - \frac{1}{h_2(t)} \right) v_{2y}(0, t) \right) - \frac{\mu_3(t)h_1(t) - \mu_4(t)}{h_1(t)} \times \\
& \times a(h_1(t), t)v_y(1, t) - \left((\mu_3(t)h_1(t) - \mu_4(t)) \left(\left(\frac{1}{h_1(t)} - \frac{1}{h_2(t)} \right) a(h_1(t), t) + \right. \right. \\
& \left. \left. + \frac{1}{h_2(t)} (a(h_1(t), t) - a(h_2(t), t)) \right) + \frac{\mu_3(t)(h_1(t) - h_2(t))a(h_2(t), t)}{h_2(t)} \right) v_{2y}(1, t) - \\
& - h_1(t) \int_0^1 (yh_1(t)\mu_3(t) - \mu_4(t))(f(yh_1(t), t) - f(yh_2(t), t)) dy - \\
& - \int_0^1 (y(h_1^2(t) - h_2^2(t))\mu_3(t) - (h_1(t) - h_2(t))\mu_4(t))f(yh_2(t), t) dy \Big] \times \\
& \times (\mu_2(t)h_1(t)(\mu_3(t)h_1(t) - \mu_4(t))^{-1} - \left[\int_0^1 ((a_x(yh_2(t), t) - b(yh_2(t), t)) \times \right. \\
& \times (yh_2(t)\mu_3(t) - \mu_4(t)) + \mu_3(t)a(yh_2(t), t))v_{2y}(y, t) dy - \\
& - \frac{(\mu_3(t)h_2(t) - \mu_4(t))a(h_2(t), t)}{h_2(t)} v_{2y}(1, t) - \frac{a(0, t)\mu_4(t)}{h_2(t)} v_{2y}(0, t) + \mu_4'(t)\mu_3(t) - \\
& - \mu_4(t)\mu_3'(t) - h_2(t) \int_0^1 (yh_2(t)\mu_3(t) - \mu_4(t))f(yh_2(t), t) dy \Big] \times \\
& \times (\mu_3(t)(h_1^2(t) - h_2^2(t)) - \mu_4(t)(h_1(t) - h_2(t)))(\mu_2(t)h_1(t)h_2(t) \times \\
& \times (\mu_3(t)h_1(t) - \mu_4(t))(\mu_3(t)h_2(t) - \mu_4(t))^{-1}. \tag{23}
\end{aligned}$$

Використаємо таке перетворення:

$$f(yh_1(t), t) - f(yh_2(t), t) = y(h_1(t) - h_2(t)) \int_0^1 f_x(y(h_2(t) + \sigma(h_1(t) - h_2(t))), t) d\sigma. \quad (24)$$

Виразивши $h_i(t)$ через $s_i(t)$, отримаємо

$$\frac{1}{h_1(t)} - \frac{1}{h_2(t)} = -\frac{1}{h_0} \int_0^t s(\tau) d\tau \int_0^1 \exp\left(-\int_0^t (\sigma s_1(\tau) + (1 - \sigma)s_2(\tau)) d\tau\right) d\sigma, \quad (25)$$

де $h_1(0) = h_2(0) = h_0$.

Використавши (24), (25) і підставивши (21) в (22), (23), одержимо систему однорідних інтегральних рівнянь Вольтерра другого роду відносно невідомих $c(t)$, $s(t)$. З єдиності розв'язків однорідних рівнянь Вольтерра другого роду випливає, що $c(t) = 0$, $s(t) = 0$, $t \in [0, T]$, а отже, $c_1(t) = c_2(t)$, $s_1(t) = s_2(t)$, $h_1(t) = h_2(t)$, $t \in [0, T]$. Звідси знаходимо, що $v_1(y, t) = v_2(y, t)$, $(y, t) \in \overline{Q}_T$, що завершує доведення теореми.

1. Пабири́вська Н. В. Обернені задачі з інтегральними умовами перевизначення // Мат. методи та фіз.-мех. поля. – 2000. – **43**, № 1. – С. 51–58.
2. Cannon J. R., Lin Y., Wang S. Determination of a control parameter in a parabolic partial differential equation // J. Austral. Math. Soc. Ser. B. – 1991. – **33**. – Р. 149–163.
3. Іванчов М. І. Обернена задача з вільною межею для рівняння теплопровідності // Укр. мат. журн. – 2003. – **55**, № 7. – С. 901–910.
4. Ладыженская О. А., Солонников В. А., Уральцева Н. Н. Линейные и квазилинейные уравнения параболического типа. – Москва: Наука, 1967. – 736 с.
5. Ivanchov M. Inverse problems for equations of parabolic type // Math. Studies: Monograph. Ser. – Lviv: VNTL Publishers, 2003. – Vol. 10. – 238 с.

Інститут прикладних проблем механіки
і математики ім. Я. С. Підстригача
НАН України, Львів

Надійшло до редакції 31.08.2007